

MAAMUUSKA MASIIXA

**WAA MADIIX LOO TIRIYAY
SAYID CIISE MASIIX**

Hawlaha Masiixiyada Soomaalida
Somali Christian Mission

MAAMUUSKA MASIIXA

Daabacaadda koowaad, Sebtembar 2005

Daabacaadda labaad, Sebtembar 2012

Published by:
Lutheran Heritage Foundation
Nairobi, Kenya

KOHASHO

Waxaan kitaabkan kooba ee madiixa ah la kohday Wali Maxamed Shiikhdoon, wali Aadan Jimcaali iyo Wali Cabdiqaadir Mursal -Eebbe ha ka raalli noqdee- oo jacaylka Rabbigu ka buuxay qalbiyadooda, in badanna u adeegay boqortooyada Eebbe.

Hal abuurka

Rabbiga gabay cusub ugu gabyoo
Giddigaa dunidaay, Rabbiga u gabya
Rabbiga u gabya oo magaciisa ammaana
Oo ku dhawaaqa badbaadadiisa maalin ka maalin
oo ka sheega ammaantiisa quruumaha dhexdooda
oo shuulkiisa yaabka leh dadka oo dhan ka dhex sheega
Sabuurka 96:1-3

1. WAQAY WAA DEEQSI

Waa masaafu uu tiriyay M.G. maalintii mawliidka Ciise
Masiix ee sanadka 2002

Dannigii Xaawiyo Aadan baa
Dadkii iyo Eebbe kala diloo
Shaydaan baa duufsaday naflihi

Waqay waa deeqsi jecel
Inuu daajiyo nimcadiisa darar
Intii dooyadiisa noqota iyo
Intaan daba galin ibliis

Waa duul sharka dooniyoo
Ku bixi duf iyo belaayo oo
Dariiqii Eebbe diide oo
Sanam iyo dhax doorte oo
Wixii dadka bi'inayiyo
Xumaan loo wada dareer

Docdiisaa la magan sadaaye
Cadhaa daartoo Eebbe dhirif
Koluu dunida maansheeyo iyo
Dabkii Soddom iyo Gomora iyo
Ciqaab aan soo daahinoo
Degdeg wax gumaadi soo
Kuwii daba maray waqood
Abaal uma helin dabeed

Dacdaro iyo silica daran
Ma doono Eebbe diif
Naxariisaan loo aaba dayin
Iyo isagaa leh deeqi badan

Ibraahin kuu doortay buu
Firkiisii ka door bidoo
Heshiis buu inaga dalboo
Faracii Daa'uud dhaliyo
Cadradii Yuusuf u doonanayd
Ruuxiisaa ku soo degoo
Jibriil baa u diiqay eray
Bishaaradii Eebbe daaranaa
Diric ay umuli doonto oo
Uur bay dig tidhi dabeed
Yuusufna waa loo digoo
Inuu daryeelaa la faray

Degmo san Baytulaxam
Habeenku goortuu dumaye
Dunidu wada seexataa
Dugaal iyo daar ma haysanine
Mooro dad kale leeyihiin
Maryama ay docatay fool
Masiixuna ku dhashay darteen

Samadii baa noo dillaacday oo
Xumihii waa la duugay oo
Dambigii waa dhamaaday oo
Sharkii baa dabar go'oo
Badbaadaa noo soo degtoo
Eebbaa docdeenna haatan yimid
Oo heshiis aan dumaynin baa
Qalinka lagu wada duugtayo
Dambigii jacayl baa baddalay
Mashxarad aan abid damayn
Farxad hees durbaanka tuma

Maqaawiir cirka daawadaa
Xiddigaha intay daalaceen
Dubad inuu yahay garteen
Waxay dadka sii toydaan
Dagalkuu joogay tageen
Dar bay caabudeen rabbiga
Deeq malmal iyo luubaan
Shay dahabay wadeen
Markay dib u laabmayeen
Digniin soo maysan helin
Dariiq kale inay maraan

Herodh kii soo diraye
Boqorkaan dooni yidhi
Cadho soo ma uu dibirin
Markuu iyagii waayay door
Ciidan soo muu dirino
Dalandalkii doraato iyo
Da'da ka yar lab sanaba
Dhammaan waa in la dilo
Xaajadii kuma ay dambayn

Dulkaa iyo Masaari taga
U qaxa dagal nabada iyo
Meelaan sii diyaarshayoo
Duulaanka aad kaga baxdaan
Waqay soo umuu digino
Halkaa dool umaysan tegin
Kumay doogsanaynin dhaax
Illaa mawdku dilay Herodh
Dalkii Israa'iilna nabad
Ubadka lagu daadahsaday
Malag soo dejiyay fariin
Reerkoo la dabaalo iyo

Inay Naasireet degaan

Yaraan wuxuu daalaa dhacaba
Durba wuu tabar galoo
Emmaanu'eel tii Eebbe doon
Dalkii uu joogi jiray iyo
Dushii Naasireet ka durug
Dulkaa iyo Galiile aad
Wabi Urdun dooxadiisii gaadh
Durdurkii mukhuur daf yidhi
Dadkii halkaa joogay iyo
Eraygu daaftoo dhan gaadh
Wax duulku la yaabo iyo
Murti laga wada durduur
Laysku wada daaray oo
Hadalkii meel dheer dawaaf
Nafluhu jacaylkiisii darar
Dul aan dhawayn iyo gucluhu
Illaa Dimishiq ka yimid

Kuwii aan waxba daalacane
Indhaha nuurkii ka damay
Durba waa loo furoo
Farxad bay daawani cariga

Kuwii aan dalan doolinee
Laxaadkii dar u beelay iyo
Curyaankii dawarsani jiriyo
Dhulkay dalan baabiyaan
Oo durdurada bootin dhistaan

Kuwii jinnigu dardaray
Ee waalida diblaha u xidhnaa
Masiixaa dabiib u noqdayoo

Bushigii waa laga dulqaadayoo
Rabbay daacad u caabudaan

Kuwii qabriga la dul dhigee
Dadkoodii uu ka quustayee
U dawaafay aakhiro xaggeed
Geeridii waa laga daafacoo
Ruuxoodii la soo dabbaalyayoo
Xayi baa durba laga dhigoo
Eebay dar u caabudaan

Daab iyo cudur kuwuu
Jidhkoodu uu silic danqaday
Sayidkaa ka daaweeyay oo
Fayo iyaga oo daahiray
Daanshaha farxad dakaynayaan

Kuwii daban jiray mallaay
Shabagga kolkay daadiyeen
Dalaq wax u yidhaahda iyo
Hadday daaleen wax li'i
Rabbigu soo uma doojinoo
Xadhkihi markii ay dareen
Dubaaqoodu wax uusan filan
Iyo dooni buuxda ma hanan

Kumaan kum kuwii soo didee
Isga xigmad ka doonayee
U dib jiray dhaax aawadii
Kolkii daranyadii haysay iyo
Diiftiyo uu arkay gaajadii
Maxaa docdiina yaalla oo
Dadka laga dhex heli karaa
Su'aal iyagii soo ma dirin

Shan muufoo la soo dubiyo
Laba kalluun la soo dabaya
Soo looma keenin durbaba
Duco soo ma uusan ku darin
Dool wixii halkaa joogay iyo
Durduur shan kuni ma dharag
Dibiradaa wixii ka hadhay
Toban iyo laba dambiil
Xertii dib soo uma gurin

Duufaan xumi goortay kacdee
Doontii khatar ay gashee
Xawaaridii baqo wada dideen
Gargaar kiisa ay dalbeen
Dabayshii soo dhacaysay iyo
Baddii soo ma uu dajino
Amarkiisa kuma uusan damin

Wax aan dareenkeenu garan
Fajac aan dulkaan oolli jirin
Masiixii noo soo degee
Noo daabaana qaaday baa
Dartii samuhu noogu duxay
Xigmat aan deelqaaf lahayn
Hadal aan durqumo ku jirin
Murti dux iyo nuxurba leh
Oon qarniyo laga daalahayn
Iyo waxaan dhaxallay dahab

Kuma durduursiin karee
Wax yar baan kuu dul mari
Eebbe deeqduu na siiyay iyo
In yar oo dulucdii ah baan
Ujeedada ka dambaysa iyo

Nuxurkeeda u daadagiye

Rabbaa duco la magansadaa
Masiix wixii laga doono iyo
Deeqi waxaa leh isaga
Dambigoo laynaga cafiyay
Badbaado aan dabar lahayn
Nimcada aan durduuranno iyo
Daa'imkaa samo laga helaa

Kuwaa xaqa door bidee
Ruuxiisu dugaalka u yahay
Khayr baa ku soo degoo
Dacdaro waa laga dhawrayoo
Sharkana ka durkaa la yidhi

Jacayl ka Eebbe dugul
Deriska caashaq ku dara
Beentu waa shay darane
Dibnaha ka ilaasha dulun
Runta daanyi u noqdoo
Doonaa la yidhi kalgacal

Iimaan aan dahaadh lahayn
Dadabsi iyo dabbaal ahayn
Danaysi iyo daba ool muraad
Dariiqii Masiixa iyo dulkii
Sayidka aan daba galloo
Nafteenna u dooro daawadii

Dumarka oon dalaano iyo
Dangalo aan la wadaajiniyo
Xaqa oo aan duudsinaa
Dalaaf iyo waa guul daree

Wax daran yaynaan daf odhan

Daleel u sahami naftoo
U diid daandaansi kibir
Dadkuna haka nabad galeen
Dibnaha qawl ka soo bixiyo
Addinkoo wax daara iyo
Dayrkood ka tallaabsatiyo
Daalaa dhaaf reero kale

Nafluhu gef ma daayo ee
Haddii lagu daaro xumo
Dhinac lagu dumiyo feedh
Dulxumo yay ku qaadiinoo
Daafac yuu galin qudhee
U dhiib daankaaga kale
Darbada hawceshee walaal

Dunidu waa eef yaree
U danqada kuwa bukoo
Bushigood ka dabiibto iyo
Daawaynta jirooliha iyo
Duljoogsiga salaanta iyo
Ducadood aamiin tidhaa
Yaa deeqda naflaha cadiban

Daran iyo Eebbaa leh deeq
Dadkuna waa galinba cayn
Mar baa lagu doojiyaa
Marna lagu daba marshaa
Hadday kuu da'do daruur
Laguu dumo maal dabeed
Bakhayl dayriya ha noqon

Dibjirkood quudiso iyo
Dagaaga ood arad tirtiyo
Agoonta ood u diir naxdiyo
Daryeelka waayeel dayacan
Ayuu daa'imkaa ku faray
Adna lagugu doojin jeer

Waa duul insigu qaaliyee
Waligaa ha dayicin naflaha
Kuwa lagu duugay jeel
Loo diiday xoriyaddii
Dan iyo aan lahayn muraad
Wixii loo dawaro kolkaa
Iyo salaantuba waw danee
Ha dayn booqashada dabeed
Doorkaaga ha gabin bulshada

Ardaalkaan qab la doobyinee
Dallicin isla weyni doqon
Dagalka uu ku noolyihiyo
Beesha ay dan wadaag yihiin
Dabac iyo adeeggeeda duman
Daabad lagu reeyo iyo
Walaal door roone jira
Dirac loo baxsado iyo
Ikhwaan dalandalka jecel
Reeruhu ay ku diirsadaan
Masiixu kaasuu dooray oo
Darajo iyo jannadiiba degi

Rabbiyow adigaa leh dahar
Adaan duug noqonin waa
Daal adigaan xiiq lahayn
Adaan waligaa doorsoominoo

Waxaad doraad samaysay iyo
Naxariistaadu ay durduri
Aadaa daanyi noo noqdo
Dhiiggii aad noo daadisaa
Dambigii naga maydhay oo
Baraar kaan dubi jiriyo
Waaq dhaacin waad doorisoo
Samihii soo dabbaashay oo
Daliil waxaa noogu filan
Ruuxaaga aad soo dirtiyo
Nimcada aan durduuraniyo
Xaqii oo daahir noqdiyo
Rajada aan ku daaqsaniyo
Kalgacal diirano ka yimid
Docdaa aad naga jirtiyo
Dushaada iyo samirka badan

Dannigu waa male ducfiye
Waxaan darab kugu sugnaa
Inaad soo degato oo
Intaad adigu dooratiyo
Dadkaaga aad qaaddo oo
Halkaad noo diyaarisiyo
Jannadii aan dakayno abid
Ducadaa waa la aqbalee
Ku dara aamiin dabeed
Rabbiga damaashaad ku suga

2. MAAMUUS

Waa saar uu tiriyay M.G. Agoosto, 2002

Mutux iyo maatux iyo
Mindiyo laysku taago iyo
Mixnad aan dhammaanin iyo
Muran iyo been maldahan
Mastuur xaal laga dhigiyo
Murugo xaajo keenta iyo
Male la awaalo nacay
Middii kale waxaan lahaa

Musuq iyo maasuq iyo
Mardabo iyo tuugo iyo
Maalkoo layska boobo iyo
Meesi qof kaleeto oo
La yidhi xoog baa mulkiyi
Ninkii muruqlaa u hadhi
Anigu mooro-duugga nacay
Middii kale waxaan lahaa

Magac iyo muunad iyo
Murjin la waraaryo iyo
Maqaawiir baannu nihiyo
Mufti daadiyaan ahiyo
Meeqaan baan leeyihiyo
Waxaa i dhalay maalg iyo
Faan macno daranba nacay
Middii kale waxaan lahaa

Maluuggii horeeto iyo
Maxmilkii dhagaxa iyo
Iimaan mandaq gaaban iyo

Masalo macnaheeda iyo
Muggeeduba yar yihiyo
Maxlal iyo madiido iyo
Maroorkii waan nacaye
Middii kale waxaan lahaa

Masuug iyo miijin iyo
Macruufkoo la diido iyo
Xaqoo laga maarsadiyo
Maatadoon la gargaariniyo
Miskiin lagu maadsadiyo
Madhaxsi kuu gaara iyo
Mitan kan cadaawe nacay
Middii kale waxaan lahaa

Makal iyo masaarid iyo
Madax la wareemo iyo
Majal naf la gooyo iyo
Mawdkoo loo adeego iyo
Gacalkoo la maago iyo
Mayal waran taagan iyo
Colaadda muskaaga nacay
Middii kale waxaan lahaa

Macduur iyo macsida iyo
Dhawr min baan leeyihiyo
Marwada weyn ee horiyo
Minyaraan guursadayda iyo
Mid baa la dumaalaydiyo
Habeen meel dhaxa kaliyo
Maraaci dumar baaban nacay
Middii kale waxaan lahaa

Maag iyo kala maagashiyo

Midowgoo la diido iyo
Waxaad tahay madiidin iyo
Maqiiq reer hebela iyo
Maxaa ani iigu jira
Annagaa moolkii fadhina
Anigu madarkaaba nacay
Middii kale waxaan lahaa

Magaan iyo madadar iyo
Intaan maankood wax garan
Wadaad masalo gaaban iyo
Maduul aan maskax lahayn
Mayeedhaan aan la odhan
Muranna kaa badiya iyo
Malcuun iyo jaahil nacay
Middii kale waxaan lahaa

Mariiq iyo meere iyo
Madhan ama dameero jog
Majinkii naafaha ku jiray
Meecaadkii horeeto iyo
Midkii degmo cirir ahaa
Mareeg libcas iyo faruur
Falag maarihiis waan nacay
Middii kale waxaan lahaa

Masiix iyo Eebbe magan
Injiilkaa mudan samiyo
Macbudkoo la aado iyo
Mahad badan oon naqniyo
Muxubbo weyn iyo kalgacal
In lagu maamuuso sharaf
Ciddii maya tidhina nacay
Middii kale waxaan lahaa

Murtad kuwa nagu yidhiye
Ma aha yidhi macatabkii
Midnimada Eebbe diidayee
Magaca sayidkeenna iyo
Marinkii runta ee mudnaa
Iftiinkaa muuqana hayiyo
Diiday ma huraanka nacay
Middii kale waxaan lahaa

Misaal ama cid masayn
Muunada aadanuhu yihiyo
Malag aan la arkaynin iyo
Wax muuqdoo idilba iyo
Wax nool ama mootamaba
Masiix meeqaankii la waa
Qofkii ka masayray nacay
Middii kale waxaan lahaa

Murti iyo milladba iyo
Hadal macno weynle iyo
Taariikh ma hadhaan ahiyo
Mucjiso lala yaabo iyo
Xigmat loo mohanahayio
Fariin meel dheer tagtiyo
Injiilkaa leh miyirkaa
Middii kale waxaan lahaa

Murugo maaro loo heliyo
Wixii aan mutaysanniyo
Mujrimkoo la cafiyiyo
Miryaadkii xanuunka iyo
Dambigii oo la maydhay iyo
Mar kale oon dhalanay iyo

Masiixaa leh maadin taa
Middii kale waxaan lahaa

Maqsuud iyo muuso iyo
Jacayl aan madhanin iyo
Cishqi aan lahayn marxalad
Mug-weyn iyo deeqsiyoo
Intii soo mudata iyo
Naflaha aan kala madhayn
Masiixaa leh meel la tago
Middii kale waxaan lahaa

3. DARDAARAN

Waa masaafu uu tiriyay M.G.
ciiddii Iisterka, 2002.

Dambays hawshuu u yimid
Gabbalku goortuu dumaye
Cashadaii dardaaranka iyo
Ahayd daba yaaqadii
Markii la diyaariyayae
Xertii miiska ay degeen
Gacmaha xeedhadii dareen
Kibis kolkaa diiranayd
Khamiirna laguba darin
Dacalka ma uusan qaban
Dabadeedna ma uusan jabin
“Jidhkaygii oo dartiin
Loo dilay weeyee darbada”
Ma daba dhigin erayadaas
Iyana daanka ma aysan galin

Koobkiina soo ma dallicin
Ducu goortuu ku daray
“Waa damkii aan lahaa
Loo daadshay aawadiin
Dibnaha saaroo kabada
Dariiq kaygaana mara
Dawo ha idiin noqdiyo
Xusuus aad dugaashataan
Dartayna sidaas u fala”

Halkii damaashaadka iyo
Ciidda dulmariddu ahayd
Daaskaa kolkii laga fulaye
Dushii Getsaman la degay

Cidlada soo ma dooranoo
Dacal uma uusan bixin
Duco iyo daakir soo
Dhiiggiisii ma da'ayninoo
Hurdadii ma uu diidinoo
Intuu doorsoomay dhaax
Daduu Eebbe soo diroo
Daruuraha ka soo degiyo
Muuse lama doodahayn

Xertiisoo dagan ahayd
Gama soo ugama digin
Wakhtigu kuma daba mare
Qorshuu Eebbe sii degoo
Miduu Sayidku doortayoo
Ducfiyo dabadhilif noqdayo
Horaanba uu ka sii digayoo
Dirham iyo naar dalboo
Waxay doonayeen Yuhuud
Ku daaleen inay dagaan
Dariiqay rabeen sahloo
Dabin iyo shirqool degoo
Ciidankii Roomana dalbaday
Daankoo uu ka dhunkadayna
Dabuub gacangalin ka dhigay

Askartii soo may dafinoo
Ma dulgayn Saanxedriin
Siduu ku bixiyaya digniin
Butros kuu doorka biday
Intii uusan diiqu ciyin
Saddex goor muu dafirin
Yehudaas soo isma daldalin
Dugaaguna soo ma cunin
Daartuu Bilatoos fadhiyay

Duqaas ma horgayninoo
Maxaa dulmiyoo uu falay
Oo ninkan lagu dacweynayaa
Iyagii dib ma su'aalinoo
Sidii uu dambiile yahay
Ama uu dakaneba qabo
Noo daa Barnabaaska xidhan
Oo dila Ciise ma odhan
Saliibka in lagu daldalo
Ma noqon taladii dabeed

Daal iyo daaqo iyo
Dubayn wixii gaadhay iyo
Itaalkii soo ma uu darayn
Mid dooloo la yidhaa Simon
Oo duul kama aysan xigin
Laba dambi soo faloo
Ma noqon sidii daalinkoo
Digasho aanuu mudnayn
Diriiskuu xidhani jiraa
Dur iyo loo daabacantamoo
Boqorka daawadaa la yidhi
Dubkaa waran laga gashoo
Dushaa loo saaray qodax

Qoraxdii nuurkaa ka damay
Gudcur baa duhurna yimid
kii halkaa joogayoo
Inuu daawado u yimid
Qorigii soo laguma dirqiyin
Dushana looma saarin dogob
Duleedkii magaalada iyo
Dulkii loo yiqiin lafaha
Inuu durba geeyo oo
Intaan maalintu dumine

Sabtidu soo daf odhan
Degdeg loo dabo Rabbiga
Gondaha soo lagama durin
Geedkii laguma daabin oo
Dushaa sare looma dhigin
Docaha Markay naftu daysay baa
Dunidii waxaa helay gariir
Buurihii oo dildilaaca iyo
Daahii macbudkoo badhaha
Iniba daan aadday iyo
Qabuurihii hore loo dadoo
Daboolkii ka qaadmey iyo
Duul reer aakhiraad aho
Dib u soo noolaaday oo
Dadkii wacdiyina la arag

Mid dariiqadii raacday aho
Dahsoonaa oon laba aqoon
Dadkuna uu Yuusuf yidhaa
Bilatos soo kama dalbinoo
Maydkaan duugi ma odhan
Xariir soo kuma duubino
Dahar cusub muusan dhigin
Dushaa in laga ilaaliyana
Yuhuudii ciidan ma dirin

Saddex ayaantii dabeed
Maryan diracdi reer Magdalen
Dumaray horseed u tahay
Dulkii uu yaallay iyo
Rabbigii daya maysan odhan
Malag holacii dab iyo
Nuurkiisu qoraxdii ka daray
Dudadii godku uu ahaa

Dhagaxii muu dul joogsanoo
“Sayidkii idin daba maryoo
geeridii wuu diidayee
maxaad dadka mootan iyo
qabriga daya u leedihiin
ordoo xertiisii u diga
dulkaa iyo Galiile taga”
hadal diiran sooma odhan

Danni lagama waayo dade
Godkii dalaq maysan odhan
Xariirtii lagu duubay iyo
Kafantoo dhagax dul taal
Dhaayahooda kuma daalacano
Durduro dib umaysan noqon
Dariiqaa intay sii socdeen
Iyagoo dawakhsan oo cabsani
Haddana farxad daanshooni soo
Dawgii ay marahayeen
Si aan dubaaqoodu filan
Durba sayidkii ma arag
Cagihiiisa kuma daadan oo
Ma caabudin daa’imkood

Fariin soo ma uusan dirin
Intaad daysaan baqaha
Dalkii xawaaridu jirtiyo
Duudkii Galiile ku yaal
Risaalo ay ku diirsadaan
Degdeg u gaadhsiiya oo
Docdoodaa inaan ahiyo
Inaan soo dayi dhawaan

Degelkii sooma uu tegino

Xertii uu doortay iyo
Intii daacadiisa iyo
Ahayd doonyadiisa ruma
Umuu dejin laabta oo
Shakigii kama dulqaadin oo
Siduu Eebbe doonay iyo
Umuu dirin hawl dabeed

Ordoo gala dunida oo
Usheega dadkoo dhanba oo
Dacwada Eebbe qaada oo
Waxaan doraato idin bariyo
Injiilkana ku dooda oo
Deeqsiya warkaa san oo
Dembiga ka durkana dhahoo
Mukhuur ay ku daahiraan
Magaca daa'imkiina iyo
Curadka uu doortay iyo
Ruuxiisa uu soo diraad
Biyaha daf ku siiya oo

Samaha ha ka daalinoo
Ha raacina dano gaar aho
Dardaarankaa ha ka leexanina
Magic kayga ku diirsadoo
Danaha aad leedihiin
Dalboo Eebbe ku warsadoo
Ducada iyo badiya digriga
Anna idin dayici maayo oo
Docdiinaan goorwalba aho
Ruuxaan idinku soo dejino
Idiin noqon wehel dabeed

Goortuu hadalkii daba jaraa

Iyadoo la daawanahayuu
Samada u duulay oo
Waxaa qariyay daruuro oo
Carshiguu dib ugu noqdoo
Kuriguu ku dangiigsadoo
Boqor weeye daa'imoo
Weligii aan duugoobin oo
Geeridu ma dullayn kartoo
Ibliis ma dawaafsan karoo
Dib buu u soo laabmiyoo
Dunidaan isagaa xukumi

4. IFTIINKII BAXAAYOOW

Waa geeraar uu tiriyay M.G.
Maarso, 2002.

Gabankii Eebbeheenee
Daa'uud loogu abtiriyoow
Israaiil firkiisoow
Aarkii Yahuudoow
Ruuxii Ilaahoow
Eraygii Waqay ee
Dunida loo abuurroow

Awaaloo Masiixoow
Iftiinkii baxaayoow
Nuurkii abaadoow
Ilays aan damaynoo
Cidi aasi karinoow
Abid kii jiraayoow
Alfa iyo omeegoow
Aadanaha hortisaba
Kii ahaani jirayoow
Asalkii Waqay ee
Innaba aan doorsson
Laga eegahaynoow

Waligii ma iishoow
Boqorkii ammaantee
Haybad loo ogaayee
Uumiyaha dhammaan
Ifka inta joogtiyo
Inta aadday aakhiro
Lagu soo ag qabane
Asaaagiisu jirinoow

Amiikii nabadoow
Cafis kii abaadshee
Kuwii isaga aabiyay
Dambigoodii oofshee
Aan lahayn asaayee
Aarsi aan aqoonoow

Aabihii jacaykoow
Dambigeenna awgii
Asiiliguu lahaa iyo
Alabkii carshiga sare
Arinkeenna uga yimid
Loo ajalay gefkeenoow
Naxariis abkeedoow
Dhibta uu arkaayiyo
Cabashadiisa aadmiga
Kii ahaa ijaaboow

Sayidkii adduunkoow
Kii abuuray dunidee
Erayguu yidhaahdaba
U ahaani jirayee
Amar oo dhan yeeshoow
Unuggii nimcaadoow
Kii anfaca bixiyee
Kumaan arsaaqee
Agagaarkuu joogiyo
Gaajo ool agtiisoow

Rabbigii arwaaxdoow
Aadan intuu dhalay
Kay ku oogsadeenee
Rajo eeganaynoow

Jinnigiyo ibliiskiyo
Shaydaanka ubadkii
Kii amarka siiyee
Ay ka anfariireen
Erayguu yidhaahdee
Ka adkaa sharleydoow

Arbihii itaalkee
Quwad loo ogaayoow
Xoog kii abaadeen
Marna laga adkaanee
Qolo aabiyaynee
Aan laga irdhoonoow

Agmadkii axkaantoow
Xigmad aanaheedoow
Kii loo ogaayee
Aqli laga isriyoow
Abwaanoow aftahankii
Soo askumay aqoontoow
Orta kii yaqaanee
Halkana abuurroow
Ilaheeda garashada
Kaan lala ekaynoow

Sayikaan addeecnoow
Kaan urursan maalee
Oori aan lahaynee
Aqal aan u hoyanee
Arimaha adduunkiyo
Waxayaal arladan iyo
Aan asiibin damacee
Ku abaaday khayrkoow

Kali ayda meeroow
Cidla aag wareegoow
Afartan maalin sooniyo
Duco aawadeeniyo
Xumaheen ka ooyoow
Samir eheladiisoow
Kii la aabiyaayee
Aflagaado oo idil
Dusha aayar saartoow
Qurux iyo edaab iyo
Rabbigii asluubtoow
Axdigii heshiiskee
Dembigii abkoowgeen
Dhiiggiisu aasoow
Warsan kii inshaaree
Injiilka noogu baaqee
Samaha noo ahaayoow

Xayi kii ahaayee
Ka adkaaday iilkee
Loo oofshay samadee
Carshigiisii aadee
Eebbeheen la joogee
Ayaantaa qiyaamaha
Kaan eeganaynee
Abshir noo ahaayoow

Ma awaalo beenoo
Asaraar ma fiicnee
Afka lagama qaadoow
Sayidkaan addeecnee
Xertiisii ahaanee
Injiilkiisa raacnee
Eraygiisa weyn iyo

Magaciisa Eebahay
Ku nidhaahnay aamiin
Idilkood dadkiisiyo
Intaa aamintee sugi
Ruuxiisu oonkiyo
Ha ka saaro eelaha
Ha arkeen ayaankaa

5. GURMADKAAGII

Waa masaafu uu tiriyay M.G.
Agoosto 2002.

Garaad kaagu weynaa
Badanaa garasho taaduna
Jacayl aan gaagixin
Nimcadaada guud iyo
Raxmaddaada gaarka ah
Gargaarkaaga aan cidi
Marna goyni Karin iyo
Naxariis gu' weyn iyo
Adigaa garawsho leh

Gaban markaan ahaa iyo
Hadduu xoog I gaamuray
Gallad taada Eebow
Adigaa garabkayga iyo
Ii ahaaba gaashaan

Markii ay i guuleen
Cadawgay i gaadeen
Gabood laygu maagee
Laygu helay gabraarten
Gabayraha u rooreen
Gacal aan u ciirsado
Iyo waayay gaaraan
Gallad taada Eebow
Gurmadkaagii waan helay
Adigaa garabkayga iyo
Ii ahaaba gaashaan

Markii guluf i weeraray
Layga maray goonyaha
Nacabkay gadoodani
Gaashaanka buureen
Gees walboon eegaba
Gaaska iyo guutadu
Waran igu gadaameen
Hubka ay u gurteen
In la gooyo qudhaydaba
Gallad taada Eebbow
Gurmadkaagii waan helay
Adigaa garabkayga iyo
Ii ahaaba gaashaan

Markii ganaf colaadeed
Reerkaygoo la gabawaro
Gabagabana laga dhigo
Tashi ay ku gaadheen
Gurteen xoolo haygii
Gasiin kaan lahaa iyo
Guunyadiyo gammaankii
Gurigii iyo gaadiidkii
Laga dhigay gabaahir
Goob bannaan I joojeen
Gallad taada Eebbow
Gurmadkaagii waan helay
Adigaa garabkayga iyo
Ii ahaaba gaashaan

Markii gaaridaan lahaa
Gabanadii aan dhalay iyo
Gabdhihiyo dhallaankii
Indhuhu ay guduuteen
Goroseen calool xumo

Galaa-yuusku yeedhaye
Gabawaras inuu helo
Ay gaadhay xaajadu
Gallad taada Eebbow
Gurmadkaagii waan helay
Adigaa garaabkayga iyo
Ii ahaaba gaashaan

Markii goluhu ii shiray
Loo wacayna guurtiga
Gef aanan lahayn iyo
Ceebayn la guda galay
Loo guntaday xumaantay
Gees ka geesna faalladu
Wada gaadhay uunkaba

Layga dhigay gabbaankee
Doqon aan garaad iyo
Lahayn garasho dheer iyo
Gorof dawdar baasiyo
Laygu tiriyay gaanjida
Gallad taada Eebbow
Gurmadkaagii waa helay
Adigaa garabkaygiyo
Ii ahaaba gaashaan

Markii lay gulaalee
Gocor laygu sheegee
Gaar la ii faquuqee
Layga gooyay beeshee
Sidii goroyo cawshaba
Gooni meer ahaadee
Lay godoonshay awgaa
Gallad taada Eebbow

Gurmadkaagii waan helay
Adigaa garabkayga iyo
Ii ahaaba gaashaan

Markii xigtadaydii gacal
Ii saartay gaaraha
Gaadhay dayradaydiyo
Gayr in lay bado
Lay guhaadshay dhaaxoo
Geeridayda loo bogo
God sidii aan galay
Nolol lay gunaanado
Intii shay gadaafo ah
Garta layga dhigayee
Aan gumoobay awgaa
Gallad taad eebbow
Gurmadkaagii waan helay
Adigaa garabkayga iyo
Ii ahaaba gaashaan

Markii asmo lay ganay
La ila gaaday sixirkee
La igu gaafay belaayada
Sharka la ila daba galay
In la gaddiyo ruuxaygiyo
In la gaabsho dhaayaha
Falka layla goobaye
Layla gaaf wareegaye
Guntin lay xabaalaye
Geedo jaanna lay sudhay
Gallad taada Eebbow
Gurmadkaagii waan helay
Adigaa garabkaygiyo
Ii ahaaba gaashaan

Markii reerkayga loo galay
Gacalo taan jeclaadiyo
La gubaabshay xaaskee
La galay dhexdaanada
Gurigaygu inuu dumo
La kala geeyo qoyskana
Gadh cas iyo gambooley
Midiba uu geestii
Gucle roorka badiyeen
Gallad taada Eebboow
Gurmadkaagii waan helay
Adigaa garabkaygiyo
Ii ahaaba gaashaan

Markii ubadka loo galay
In la gambiyo firkaygiyo
In gab nalaga dhigo
Gablan la ila doonaye
Waabay la soo guray
Inta geed dhunkaaleed
Naloo galiyay raartee
Gasiinkaan cunayniyo
Intii weel guriga taal
Lagu gaaray saxamada
Inay badato geeridu
Go'aan sabiga oo dhami
Adigaa ka guda yidhi
Gallad taada Eebbow
Gurmadkaagii waan helay
Adigaa garabkayga iyo
Ii ahaaba gaashaan

Markii ganacsigaygii iyo

Hawshayda gaarka ah
Layga galiyay farahee
Lagu sheegay guracee
Xumo aanan galin iyo
Waxaan oollin goobtaba
La ii sudhay gorodee
La gurayay raadkay
Loo laabay gaafaha
Galgalinna laga dhigay
Gambana ha waayoo
Ha gaajoodo reerkuyoo
Ha guuraanna lays yidhi
Gallad taada Eebbow
Gurmadkaagii waan helay
Adigaa garabkayga iyo
Ii ahaaba gaashaan

Markii deriskii goonyuhu
Noo yeelay gawlkee
Gawsahana noo dhigay
Gaadhi waayay ubadkuna
Goobtii waxbarashada
Loo istaagay gaasaha
Kuray maro gaduudani
Aflagaado iyo gacankaad
Gaalada laaya uu yidhi
Waalidkiina garab galay
Gabrid noqotay meeshii
Gallad taada Eebboow
Gurmadkaagii waan helay
Adigaa garabkayga iyo
Ii ahaaba gaashaan

Markuu gooddigii iyo
Batay gaara gaarays

Nala galiyay geeskee
Geyigaan ku noolayn
Beeshaan gacal ahayn iyo
Intii biri-ma-geydada
Nalaga yeelay goonida
Haddaan gaadhno meeloo
Dano gaara aadnana
Gacan fiiqa baaqiyo
Gafi mayno aabiga
Mid gidaarka yuurura
Oo gabay dantiisiyo
Areebo gawso weyn iyo
Jaahil soo galootiya
Gallad taada Eebboow
Gurmadkaagii waan helay
Adigaa garabkayga iyo
Ii ahaaba gaashaan

Afka laguma gaadhoo
Goob haddaan idhaahdana
Soo goyni maayee

Markii xaajo gobo'diyo
Gasho meel cidhiidhiya
Gargaarkaygu waa adi
Gacantaada weyn baa
Goonya hayga jooqtoo
Ka helaa garbaynoo
Galin maayo laabtana
In layga guul heli
Gallad taada Eebboow
Gurmadkaagii waan helay
Adigaa garabkayga iyo
Ii ahaaba gaashaan

6. XEROW XUSUUS MUDAN

Xuskiisa inkastoo aan lagu soo koobi karin bogag yar, haddana toddobadan cutub ee geeraarka ah, waxaan xusuus uga dhigay walaalkeena naga qarsoomay, Axmed Cali Xayle, oo qiime iyo qaaye aad u wayn ku dhex lahaa guud ahaan dadka Soomaalida, gaar ahaanna kaniisadda Ciise Masiix, oo uu waxbadan hormuud ka ahaa. Waxaan curiyay geeraarkan 3dii Meey, 2011, maalmo yar kadib geeridii marxuumka.

Xigaalkii nabaddee
Xiisaddiisa samihyo
Xal uhelid masiibada
Xarafkeeda dhigayee
Xarbigaa colaadaha
Xaladhaleyda raadshee
Xumahoo la diidiyo
Xurguf ka dhawrsiga
Xaal in loo mastuuriyo
Xaajogal ahaayoow
Xayow Axmed Xayloow
Xerowgii Eebbihiisee
Xulashada walaalaha
Xilbax loo nisbeeyee
Xurmo nagu lahaayee
Xusuusteenna mudanow

Xulafadiisa Eebbahay
Xiise kii u badiyee
Xajinaayay qirashada
Xarafkii Waqiisee
Xubbigiis ahaayeen
Xadhiggiisa gooynee

Xarakada Masiixiyo
Xamdigiisa badiyee
U xadreeyay dhaaxee
Xubin wayn ka qaatoow
Xayow Axmed Xayloow
Xerowgii Eebbihiisee
Xulashada walaalaha
Xilbax loo nisbeeyee
Xurmo nagu lahaayee
Xusuusteenna mudanow

Xaasaan miskiiniyo
Xafaare taag daran
Xanfaf nimuu helay
Xantiire qoys galay
Isagoon u kala xilan
Xurquunkii daruuriga
Xandho kolay tahay
Xagagab wuxuu helo
Kii u xaasinaayee
Xasanaadka falayoow
Xayow Axmed Xayloow
Xerowgii Eebbihiisee
Xulashada walaalaha
Xilbax loo nisbeeyee
Xurmo nagu lahaayee
Xusuusteenna mudanow

Xigtada kuwuu baday
Xalli yidhi amuurtood
Xinif iyaguna qabay
Xubintii laxaadkiyo
Kaa xuubshay xooggii
Lama aad xintaminee

Xeerkii Injiilka iyo
Suu xaakimkeen qiray
Xabad kii ka saaree
Xugmay caafintoodow
Xayow Axmed Xayloow
Xerowgii Eebbihiisee
Xulashada walaalaha
Xilbax loo nisbeeyee
Xurmo nagu lahaayee
Xusuusteenna mudanow

Xaruntiisa reerkiyo
Hadba xerada uu dego
Kii loo xoomi jirayee
Xirgida cuqaashiyo
Xaajoodka sheekhyada
Xigmadoo la qaybsado
Xifaalaynta guudiyo
Xogwaranka mooyee
Iyadoon xanaaq jirin
Doodda xalin jirayow
Xayow Axmed Xayloow
Xerowgii Eebbihiisee
Xulashada walaalaha
Xilbax loo nisbeeyee
Xurmo nagu lahaayee
Xusuusteenna mudanow

Xile Maarta Xayliyo
Xayi Afraxii curad
Xubbidaa Safiya iyo
Xuur Geeddi yarihii
Qoyskaad xannaaniyo
Xoojinaysay kaalmada

Rabbigaa xawilayee
Xuska adiga mooyee
Xagal daaci maayaan
Ka xijaaban baalluhu
Xayow Axmed Xayloow
Xerowgii Eebbihiisee
Xulashada walaalaha
Xilbax loo nisbeeyee
Xurmo nagu lahaayee
Xusuusteenna mudanow

Xaggii loo badnaa iyo
Xudinteeda aakhiro
Xukunkiisa Eebbaha
Xalaal baad ahaydoo
Xisbigii Masiix iyo
Xaqii aad rumaysaa
Xisaabtaada qaadayo
Ku xarootay jannadee
Xugmadiisa Rabbigaan
Xallad naawilaynaa
Xayow Axmed Xayloow
Xerowgii Eebbihiisee
Xulashada walaalaha
Xilbax loo nisbeeyee
Xurmo nagu lahaayee
Xusuusteenna mudanow

7. GAALLIN INAY TAHAY AL SHABAAB

Masaafada Baroordiiqda ah ee aan xusuusta uga dhigay Masiixiyiintii Soomaaliyeed ee ay gumaadday Al Shabaab, oo uu ka mid ahaa marxuum Mansuur Maxamed, waxaan curiyay 21kii Febraayo, 2009kii.

- 1. Geeridu waa lama huree,
gadaafaha kalaa ka daran
Waxaan gayigeenna horay,
Iyo gadaalba loo arkayn
Gadaf iyo xurmadii xaqay,
gabood dhigeen gawaan
Dad miyaa la gooriyaa,
sidii xoolaha la gawracaa?
Madaxii laga gooyay iyo,
goroda gaalliso loo sudhaa
Gaallin inay tahay Shabaab,
gob aysan marnaba ahayn
Falaadkoodaa laga gartaa,
gaboodahay bulshada ka gali
Gabadh aan wax gaysan iyo
raggay xaqdarada god-dhabi**
- 2. Maatada miyaa loo ganaa,
nabsi miyaa laga gurtaa
Godob aan abidkeed hadhayn,
gacalka miyaa laga galaa
Xaqa miyaa laga gudaa,
anaa manta kaa golweyn
Miyaa la isugu goodiyaa,
ruuxaan guluf kugula jirin**

Miskiin ku gabani gacmaha,
miyaa loo gaystaa guhaad
Gaallin inay tahay Shabaab,
gob aysan marnaba ahayn
Falaadkoodaa laga gartaa,
gaboodahay bulshada ka gali
Gabadh aan wax gaysan iyo
raggay xaqdarada god-dhabi

3. Gayigay Soomaalidu lahayd,
kuwan baday guul-darada
Garacda yaa dhalay Shabaab,
xaggay naga soo galeen
Galgaal iyo gollidan baas,
golxob iyo gudmaha watee
Ku gawriir saday dalkii,
ka dhigay beelihii galgalin
Guraca iyo gumaadka wada,
ciday ka garqaadan jirin
Gaallin inay tahay Shabaab,
gob aysan marnaba ahayn
Falaadkoodaa laga gartaa,
gaboodahay bulshada ka gali
Gabadh aan wax gaysan iyo
raggay xaqdarada god-dhabi

4. Mansuur raga madaxa guray,
Waldiire gumaca ku gubay
Ku garaacay Daauud rasaas,
gablan ka dhigay geesiyaal
U gartay gabanno agoon,
haween gaariyadii u dhaxay
Inay ciil la gawriirsadaan,

gasariir aan garaw lahay
Gabxo waxay qoys dhigeen,
ama gabawar reero badeen
Gaallin inay tahay Shabaab,
gob aysan marnaba ahayn
Falaadkoodaa laga gartaa,
gaboodahay bulshada ka gali
Gabadh aan wax gaysan iyo
raggay xaqdarada god-dhabi

5. Kuwaas gaaridana ku dilay
Intay gulaammo kufsadeen
Gabantu way galmootay yidhi,
god dheer u geeyay garbaha
Goonyaha kala maray dhadhaab,
kaga gooyay naftana halgaad
Garsoor hadduu jiro cadliya,
kuwii la yidhi u gude
Maxaan goobta looga helin,
gartaa waa in dib loo naqaa
Gaallin inay tahay Shabaab,
gob aysan marnaba ahayn
Falaadkoodaa laga gartaa,
gaboodahay bulshada ka gali
Gabadh aan wax gaysan iyo
raggay xaqdarada god-dhabi

6. Iyagoo goodigooda faan,
garmaamaha dhulkii gadiyay
Ganbiga markii la galay,
guutadu ka timid galbeed
Xamar goonyaheeda la degay,
Shabaab soo kuwii gabaday

**Qoryaha muska ay gasheen,
iyagoo luli laba gacmood
Intay dumarka dhex galeen,
kuwii guryaha isku xidhay
Gaallin inay tahay Shabaab,
gob aysan marnaba ahayn
Falaadkoodaa laga gartaa,
gaboodahay bulshada ka gali
Gabadh aan wax gaysan iyo
raggay xaqdarada god-dhabi**

- 7. Raggi ganbay xidhan yihiin,
waxay soo gashani khamiis
Gadhkii oon la xiiri karin,
waa inay shaarubada guraan
Surwaalkuna u gaaban yahay,
teendhay dumarkii u galin
Sidii aqal guura hayay,
la ekaan labadaa gidaar
Wajiga waa inay gedfaan,
sidii aan cidiba u garan
Gaallin inay tahay Shabaab,
gob aysan marnaba ahayn
Falaadkoodaa laga gartaa,
gaboodahay bulshada ka gali
Gabadh aan wax gaysan iyo
raggay xaqdarada god-dhabi**

- 8. Ma laha guurti sugan,
dhammaan waa godadlayaal
Waa niman garroomid badan,
gudoodi naagaha u guda
Goobaare haddana gaadaa,**

**gabbaray dadkii ka guri
Gasiinna wax uma gadaan,
intaa waxay raadin garab
Hunguri way la gaylamaan,
gadaalna wax uma dhigtaan
Gaallin inay tahay Shabaab,
gob aysan marnaba ahayn
Falaadkoodaa laga gartaa,
gaboodahay bulshada ka gali
Gabadh aan wax gaysan iyo
raggay xaqdarada god-dhabi**

- 9. Ciil baa aniga i gubi,
cadhaan la gadoodi dhaax
Inaan goosto aar sidii,
markii laabta aan gashana
Xeer baa ii cesha gadaal,
eraygii sayidkaan gocdaa
Wuxuu guuluhu na faray,
haddii lagaa galo xumaan
In aadan gaafaysi galin,
gacanta ay gartaadu noqon
Gaallin inay tahay shabaab,
Gob aysan marnaba ahayn
Falaadkoodaa laga gartaa,
gaboodahay bulshada ka gali
Gabadh aan wax gaysan iyo
raggay xaqdarada god-dhabi**

- 10. Galin ma seexdo habeen,
gama'na ma lado hurdada
Gabood nimanka wax falay,
gulufka ay nagu wadaan**

**Geeddanka aan wax tarin,
gunburi weeye ee galgalin
Gaddeedii anoon ku celin,
garwaan kii ay galeen
Gibilka loo sudhin gartaa,
gabalku ugu dhicin gawriir
Gaallin inay tahay Shabaab,
gob aysan marnaba ahayn
Falaadkoodaa laga gartaa,
gaboodahay bulshada ka gali
Gabadh aan wax gaysan iyo
raggay xaqdarada god-dhabi**